

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

Радна недеља	Тематска целина	Циљ
	9. Економски развој и стране директне инвестиције	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ПРИВРЕДНОМ РАСТУ И РАЗВОЈУ И СТРАНИМ ДИРЕКТНИМ ИНВЕСТИЦИЈАМА.
	Тематска јединица	
	9.1 Појам, значај, циљеви и фактори привредног раста и развоја	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам, значај, циљеве и факторе привредног раста и развоја.
	9.2 Привредни циклуси у савременој макроекономској теорији	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам, карактеристике и узроке привредних циклуса.

Радна недеља	Тематска целина	Циљ
	9. Економски развој и стране директне инвестиције	СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ПРИВРЕДНОМ РАСТУ И РАЗВОЈУ И СТРАНИМ ДИРЕКТНИМ ИНВЕСТИЦИЈАМА.
	Тематска јединица	9.3 Стране директне инвестиције као фактор економског раста и развоја
		Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује појам и врсте међународног кретања капитала – зајмовни, портфолио и директне инвестиције

EKONOMSKI RAZVOJ I STRANE DIREKTNE INVESTICIJE

Prof. dr Dragana Kragulj
Fakultet organizacionih nauka
Univerzitet u Beogradu

Pojam, značaj, ciljevi i faktori privrednog rasta i razvoja

- Privredni rast i razvoj - različit između zemalja
- Sve veći jaz između nerazvijenih i razvijenih
- U ekonomskoj teoriji izučava se:
 - Ekonomski rast
 - Ekonomski razvoj
- Ekonomski razvoj je širi i kompleksniji pojam od ekonomskog rasta

Ekonomski (privredni) rast

- Povećanje ukupne proizvodnje roba i usluga
 - Uslovljeno: raspoloživim resursima i tehnološkim know-how
- Ekonomski rast ostvaren samo ako je proizvodnja veća od broja stanovnika (rast proizvodnje veći od rasta stanov.)
- Ostvaruje se putem:
 - povećanja neiskorišćenih resursa,
 - optimalnim korišćenjem resursa,
 - proširivanjem kapaciteta,
 - tehnologijom.

Privredni (ekonomski) razvoj

- Izražava se putem makroekonomskih veličina, strukturnih i funkcionalnih promena i drugih ekonomskih i neekonomskih elemenata
- Razvoj proizvodnih potencijala zemlje i povećanje životnog standarda
- Multidimenzionalni, normativan i koherentan proces
- Karakteristika: spor i dugotrajan proces

Održivi razvoj

- Održivi ekonomski i tehnološki razvoj
- Održivi razvoj društva
- Zaštita životne sredine

Faktori privrednog razvoja

- I podela
 - Ljudi
 - Kapital
 - Prirodni resursi
 - Preduzetništvo

Faktori privrednog razvoja

- II podela
 - Prirodni resursi
 - Stanovništvo
 - Kadrovi i nauka
 - Proizvodnja, tehnika i tehnologija i inovacije
 - Poljoprivredna proizvodnja
 - Društveno-političko okruženje
 - Međunarodno okruženje

PRAVILO “72”

- Potrebno je 72 godine da bi se vrednost GDP per capita udvostručila pri prosečnoj stopi ekonomskog rasta od 1%.

za koliko će se god. udvostručiti GDP per capita = $\frac{72}{\text{stopa rasta GDP}}$

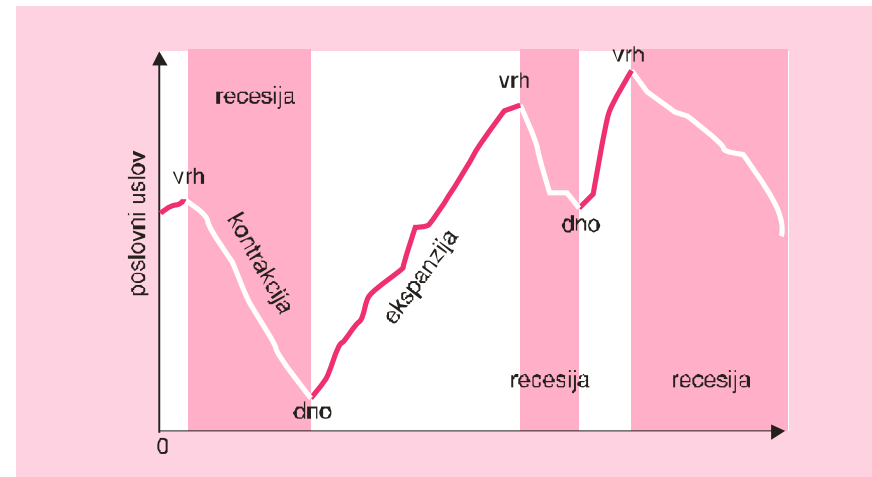
Teorije o cikličnom kretanju privrede:

1. Teorija sunčanih pega
2. Psihološka teorija
 - Pesimistička/optimistička očekivanja
3. Inovaciona teorija
 - Inovacija – ciklično kretanje privrede
 - Industrijska revolucija
 - IT revolucija...
 - Ove revolucije su povećale ekonom.performanse
4. Teorija preteranih investicija
 - Veća ponuda od potrošnje
 - Veća ponuda novca u vidu kredita
5. Teorija nedovoljne potrošnje
 - Raspodela nac.doh. u korist bogatih i štedljivih
6. Teorija preterane potrošnje
 - Veća potrošnja od akumulacije – kriza hipoprodukcije

Privredni ciklusi u savremenoj makroekonomskoj teoriji

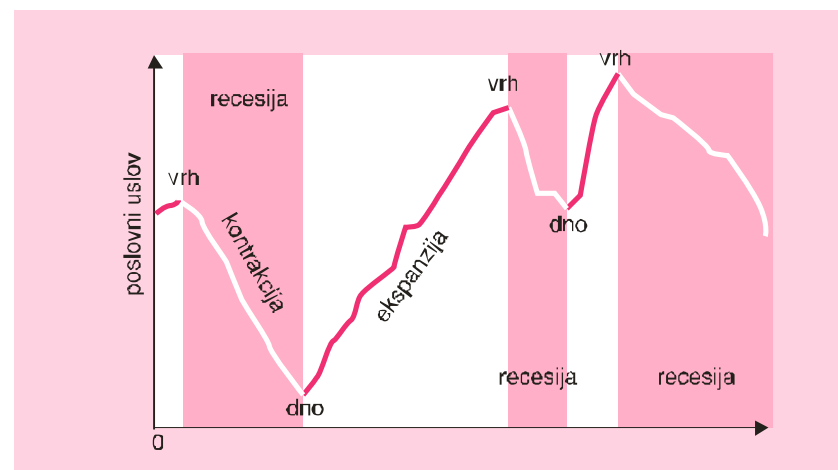

- U privrednim kretanjima privreda ubrzava i usporava ekonomsku aktivnost;
- određeni zaokreti u ukupnoj proizvodnji, dohotku i zaposlenosti;
- obično traju između 2 i 10 godina;
- obeležava ga rasprostranjena ekspanzija ili kontrakcija u mnogim sektorima privrede;
- Vrhovi i dna (označavaju prekretnice), recesija i ekspanzija glavne faze.

Karakteristike krize hiperprodukcije

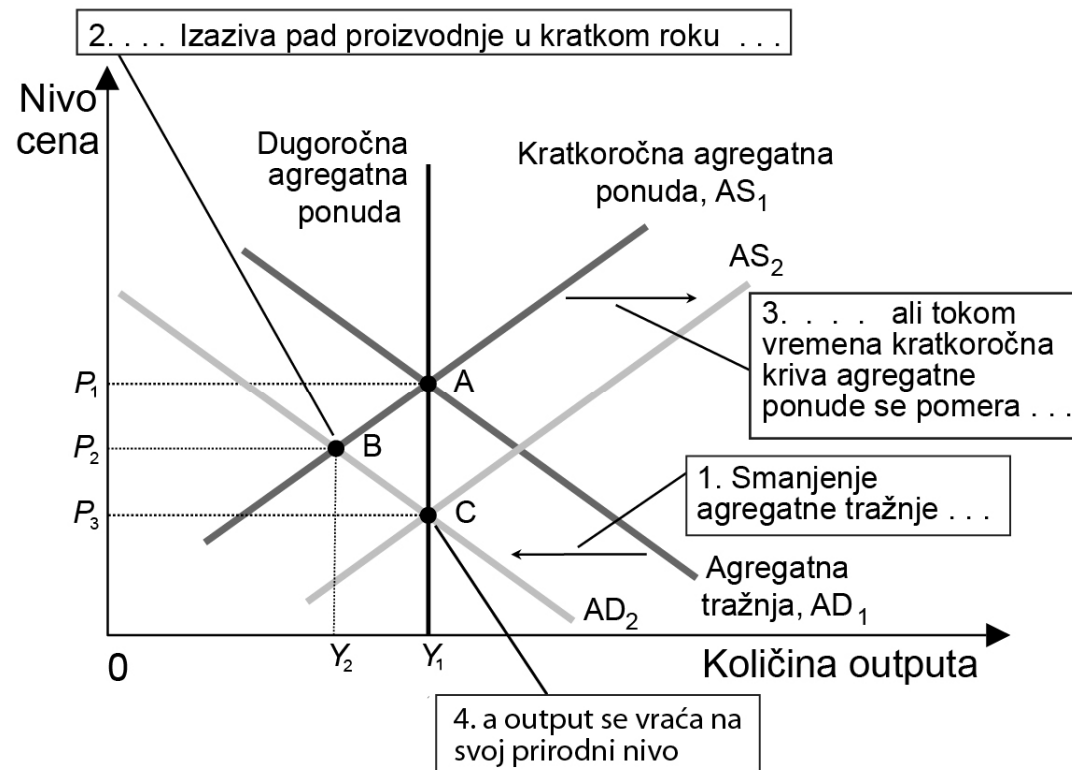
- Velike zalihe
- Pad proizvodnje
- Povećanje nezaposlenosti
- Smanjivanje dohotka radnika
- Smanjuje se potrošnja
- Smanjuju se profiti
- Cena akcije se smanjuju
- Pad cena roba i usluga
- Rast kamatnih stopa

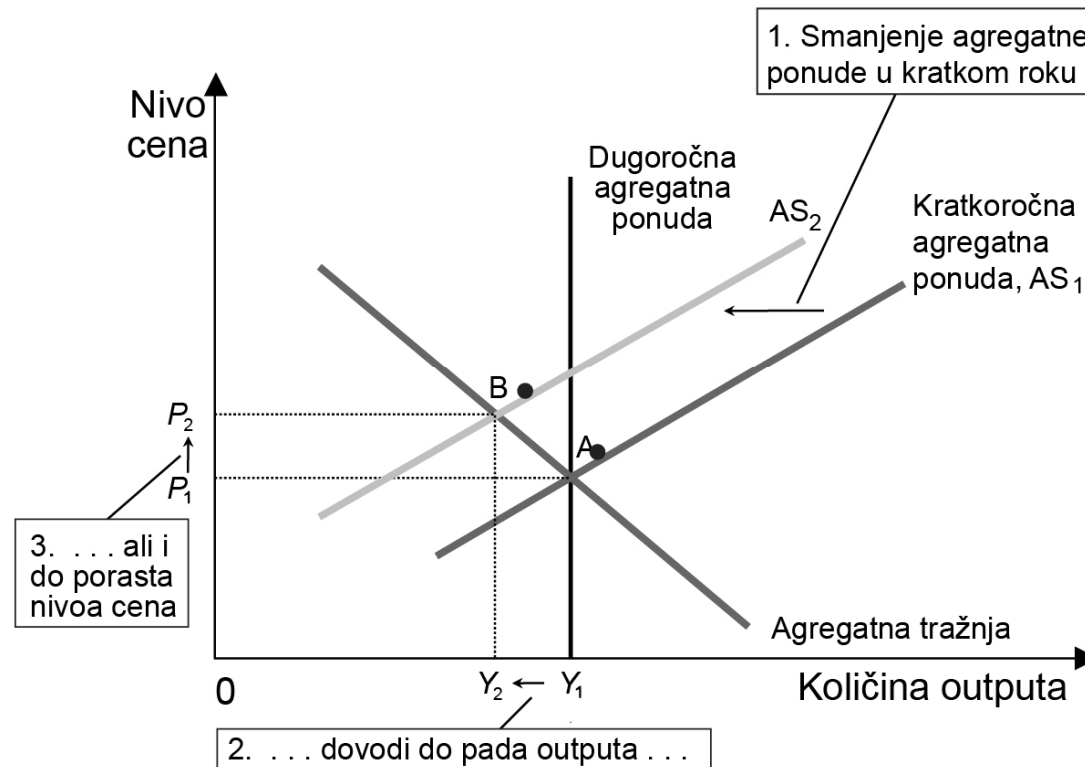
Privredni ciklusi u savremenoj makroekonomskoj teoriji

Recesija usled opadanja agregatne tražnje

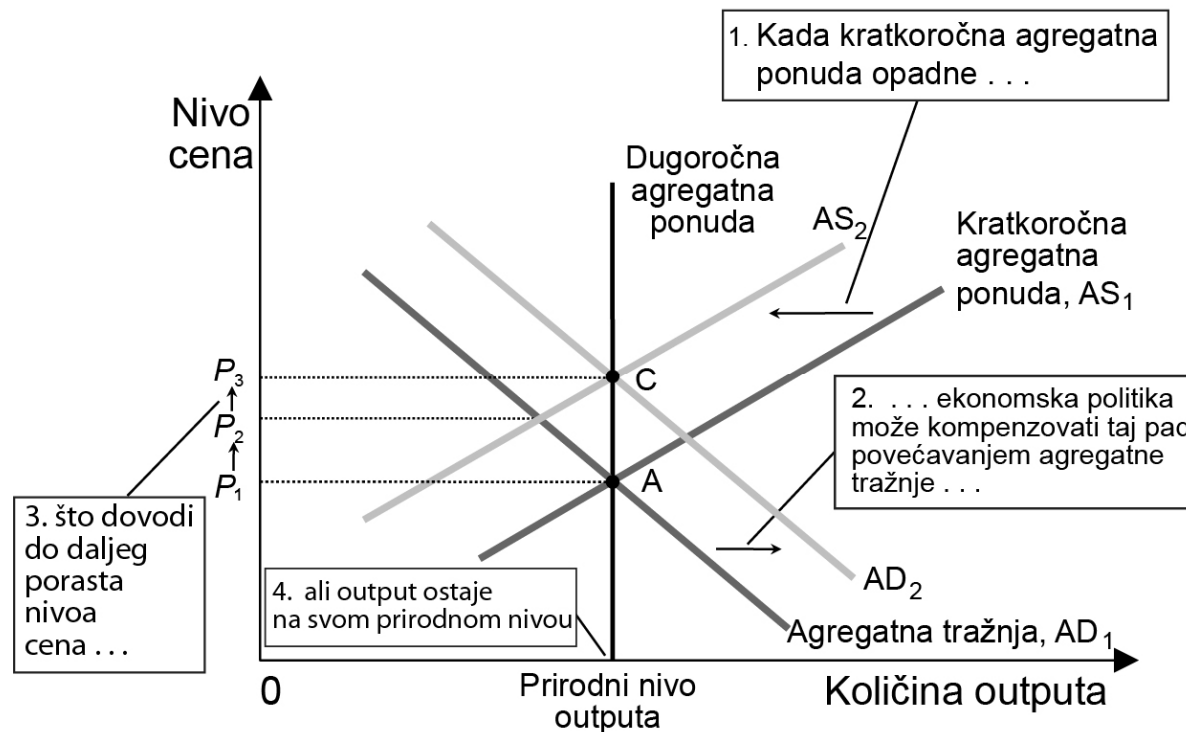
Recesija usled opadanja agregatne ponude

Privredni ciklusi u savremenoj makroekonomskoj teoriji

Uticaj ekonomske politike na ublažavanje recesije usled opadanja AS

Strane direktne investicije kao faktor ekonomskog rasta i razvoja

- Dva oblika kapitala:
 - Investicioni
 - Portfolio i strane direktne investicije
 - kamatonosni

Strane direktne investicije kao faktor ekonomskog rasta i razvoja

- Portfolio
- Strane direktne investicije (SDI)
- SDI prema realizaciji:
 - Greenfield, brownfield, greyfield, merdžeri i akvizicije
- SDI prema delatnosti:
 - Horizontalne, vertikalne, konglomeratske
- SDI prema motivima - investicije koje traže:
 - tržište, resurse, povećanje produktivnosti proizvodnje, postojeće kapacitete

Strane direktne investicije kao faktor ekonomskog rasta i razvoja

- Posebni oblici
 - Zajednička ulaganja
 - Koncesije
- Prema izvoru kapitala
 - Javni kapital
 - Privatni kapital
- Javno privatno partnerstvo
- Koncesije
- Pozitivni i negativni efekti SDI

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА